

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

FORUM BANKOWE 2022

Wyzwania polskiego sektora bankowego w dobie aktualnych zagrożeń i nowych paradygmatów rozwoju gospodarki

10 marca i 17 marca 2022 r.

1. W konsekwencji inwazji Rosji na Ukrainę, oprócz osłabienia gospodarek i kursów walut naszego regionu oraz przeceny aktywów, szybko zareagowały ceny surowców energetycznych oraz rolnych. Nie wiemy, jak długo i w jakim stopniu te czynniki będą dodatkowo negatywnie oddziaływały na polską gospodarkę (zwłaszcza w kontekście szybko rosnącego poziomu inflacji). Jednakże w opinii EUNB polski sektor bankowy jest dobrze przygotowany do przetrwania nadchodzących wstrząsów.

1. Sytuacja polskiego sektora bankowego jest dobra, bezpieczna i stabilna. Jest to przede wszystkim zasługa banków, które w ostatnich latach podjęły szereg działań zapewniających ten stan. Rok 2020 był trudny dla tego sektora, jednakże dane za 2021 r. pokazują już wyraźne odbicie jego wyniku finansowego. Środowisko wysokich stóp procentowych również będzie sprzyjało poprawie rentowności działalności bankowej.

2. Wyzwania dotyczące rozwoju akcji kredytowej w nadchodzącej przyszłości:

- ograniczenie popytu na kredyty (w styczniu br. zaobserwowano zmniejszenie liczby wniosków kredytowych o 30% w skali r/r).

- zaostrzenie kryteriów polityki kredytowej banków;

- wyhamowanie dynamiki wzrostu cen na rynku nieruchomości;

- pomimo stabilnej obecnie jakości wszystkich produktów kredytowych, koniecznym jest monitorowanie grup kredytobiorców szczególnie wrażliwych na zmiany w otoczeniu gospodarczym;

- możliwość pojawienia się na rynku nowych kredytobiorców o nieznanym profilu ryzyka.

3. Nasz kraj boryka się z problemem niskiego poziomu inwestycji. W nadchodzących latach istnieje ryzyko wystąpienia istotnej luki inwestycyjnej. Banki mają ograniczone możliwości udzielania wsparcia i finansowania w tym zakresie, na skutek nakładanych przez regulatora nadmiernych obciążeń na sektor.

4. We wszystkich branżach, nie tylko w bankach, ESG odgrywa kluczową rolę w strategii tych firm. W Polsce nakłady inwestycyjne, jakie będą wymagane w związku z zieloną transformacją, oscylują na poziomie 300 - 350 mld PLN (do 2030 r.). Te projekty nie będą

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

---

mogły zostać sfinansowane wyłącznie przez sektor publiczny albo prywatny. Szacunkowy udział instytucji finansowych może się wahać w przedziale. ok 45-75 mld PLN.

5. Pandemia Covid-19 nie spowodowała rewolucji technologicznej w bankach, a raczej przyspieszyła jej ewolucję. Nastąpiło zwiększenie dostępności i popularyzacja innowacyjnych rozwiązań technologicznych, a także rozwój systemu pracy zdalnej. Banki spółdzielcze dokładają wszelkich starań, aby zniwelować różnice pod względem technologicznym i w zakresie bezpieczeństwa wobec reszty rynku. Nie mogą sobie pozwolić na stanowienie najsłabszego ogniwa polskiego systemu finansowego.

6. Wyzwania i główne kierunki rozwoju sektora bankowego w dobie transformacji cyfrowej: klientocentryczność, wykorzystanie sztucznej inteligencji, wykorzystanie analizy behawioralnej, zdalne nawiązywanie relacji z klientem, zdalna autentykacja klienta (duże zwiększenie technologii wideo w tym zakresie, kwestie rozwoju biometrii twarzy i głosu), rozwój systemów pracy zdalnej symulującej warunki warsztatu, cyberbezpieczeństwo (świat przestępczy w ostatnich latach również przeszedł ewolucję, zwłaszcza w zakresie swoich możliwości i zasobów, obserwujemy jego nawiązywanie współpracy z rządami, rozwój cyberterrorizmu). Edukacja społeczeństwa jest sposobem na mitygowanie ryzyka. W dalszym ciągu poziom świadomości klientów pozostaje niewystarczający.

Postulaty Związku Banków Polskich skierowane do regulatorów:

1. Postulat o udzielenie wsparcia i umożliwienie stworzenia mechanizmów pomocowych, specjalnych funduszy, w celu przeprowadzania efektywnego i bezpiecznego procesu wymiany hrywny ukraińskiej na polską walutę. Jest to niezwykle ważna kwestia, obecnie niemożliwa do wykonania wyłącznie przez NBP. Niezbędna jest tu koordynacja działań Europejskiego Banku Centralnego i banków centralnych państw członkowskich.[]

2. Postulat dot. poparcia przez EUNB projektu moratoriów dotyczących kredytów zaciągniętych w polskich bankach przez obywateli ukraińskich, którzy wyjechali w celach obrony swojego kraju.

3. Strategicznym jest zacieśnienie integracji w ramach struktur międzynarodowych: Unii Europejskiej i NATO. Polski rząd powinien dążyć do poprawy stosunków z UE. Kluczowym elementem jest uruchomienie Krajowego Planu Odbudowy. Konieczne jest podjęcie działań w kierunku odblokowania środków z unijnych funduszy, co pozwoli na ograniczenie skutków kryzysu.

4. Polityka monetarna NBP powinna być dopasowana do realnego poziomu inflacji. RPP ostrożnie powinna podchodzić do dalszego podnoszenia stóp procentowych, Nie jest wskazanym reagowanie i podejmowanie działań z wyprzedzeniem. Nie jesteśmy w stanie

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

---

przewidzieć co przyniesie przyszłość, zwłaszcza przy obecnych zmianach geopolitycznych. Należy obserwować i reagować odpowiednio do zaistniałej sytuacji.

5. Większy nacisk powinien zostać położony na przyspieszenie niektórych programów dotyczących zrównoważonego rozwoju i odnawialnych źródeł energii. Priorytetem powinno stać się szybkie przeprowadzenie procesu transformacji energetycznej.

6. Niezwłocznie należy stworzyć warunki dla budowy wymaganego potencjału do finansowania inwestycji przez sektor bankowy. Główne ograniczenia: potrzeba kapitalizowania BFG (założone dalsze zwiększanie zasobów funduszy gwarantowania depozytów i resolution), wdrożenie MREL (stworzy to dodatkowe zapotrzebowanie na kapitał, którego pozyskanie będzie możliwe za granicą), obowiązywanie podatku bankowego.

7. Koniecznym jest stworzenie zachęt dla banków, aby rozwijały „zielony portfel”. Na dzień dzisiejszy mamy do czynienia z wymogami regulacyjnymi, które wyłączenie do tego zmuszają. Banki podejmują działania w tym zakresie, ponieważ zdają sobie sprawę z wagi tego tematu. Jednakże, aby była realna szansa na wzrost udziału finansowania udzielonego na zrównoważone cele, konieczne jest zastanowienie się przez regulatora nad zmianą podejścia do zielonych aktywów: niższe wymogi, wagi ryzyka czy zwolnienie z podatku bankowego.

8. Problemem jest brak spójnego pojęcia co to jest zielony produkt/zielone aktywne. Niezbędna jest tu jednolita taksonomia i klasyfikacja. Konieczne są tu rozwiązania na poziomie krajowym i UE.

9. Regulacja i rynek muszą umożliwić dostarczanie zielonych rozwiązań, znosić ograniczenia w tym zakresie.

10. W zakresie rozwoju kredytowania opartego o stałą stopę procentową dwie kwestie wymagają interwencji nadzorczy i regulatora:

- W polskim systemie prawnym nadal nie znaleziono metody na zabezpieczenie przed ryzykiem wcześniejszej spłaty zobowiązań przez klientów. Przy rosnących stopach procentowych banki są coraz bardziej na nie narażone.

- Specyfiką polskiego rynku hipotecznego jest to, że klienci, poprzez współpracę z pośrednikami, mają z reguły porównanie minimum dwóch ofert i wybierają tą tańszą. W tym zakresie powinny zostać wprowadzone pewne ograniczenia regulacyjne np. poprzez określenie granicznego poziomu DTI, czy konkretnych warunków, przy których finansowanie bankowe mogłoby być udzielane tylko w oparciu o stałe oprocentowanie.

11. Regulacje prawne nie nadążają za rozwojem technologicznym. Wiele nowych, bezpiecznych rozwiązań cyfrowych nie może być powszechnie stosowana na skutek obowiązujących ograniczeń prawnych. Zmiany w tym zakresie stanowią niedokończone wyzwanie i nie wynikają z potrzeby chwili, ale są kwestią przyszłości.

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

Działania dotyczące sektora bankowego:

1. Sektor bankowy powinien większy nacisk położyć na wyeliminowanie ryzyk prawnych, rozwój relacji z klientami, skuteczne wprowadzanie produktów ze stałą stopą procentową. W dobie szczególnego zagrożenia, kiedy powinniśmy się skoncentrować na bezpieczeństwie i stabilności sektora bankowego, tym bardziej należy zmierzyć się z problemami z przeszłości, takimi jak: kwestia walutowych kredytów hipotecznych, stabilność sektora i partnerskie relacje z konsumentami.
2. Niezbędnym, z punktu widzenia zachowania zaufania społeczeństwa do instytucji finansowych, jest dostosowanie polityki depozytowej banków. Kwestię tą należy uznać za niemniej ważną niż wysokość oprocentowania kredytów. Banki muszą ten problem zaadresować w celu ograniczenia utraty wartości oszczędności swoich klientów w związku z inflacją.